

PELASTUSSUUNNITELMA JA TURVALLISUUSJÄRJESTELYT 2012

ASUNTOKOHDE NUMMENRANTA

**Pispalantie 17 – 20 &
Kairistenkaari 3, 20540 Turku**

Nummenrannan pelastussuunnitelman tarkoituksena on antaa perusteita kohteessa oleskelevien henkilöiden omatoimiseen suojeluun, ennalta ehkäistä ja toimia oikein vaara- ja onnettomuustilanteissa.

Suunnitelmassa mainitut turvallisuusjärjestelyt edellyttävät hyvin toimiakseen suunnitelman perehdyttämisen kohteessa asuville, työskenteleville ja erityisesti vastuuhenkilöille. Suunnitelman vuosittainen päivittäminen varmistaa suunnitelman toimivuuden tarvittaessa. Tämä suunnitelma on tarkoitettu sekä normaali-, että poikkeusolojen vaara- ja onnettomuustilanteita varten ja se täyttää myöhemmin esitetyt pelastuslain ja pelastusasetuksen vaatimukset.

Pelastussuunnitelman tekemisestä on säädetty **pelastuslaissa (379/2011)** ja **valtioneuvoston asetuksessa pelastustoimesta (407/2011)**.

Pelastuslain otteet:

14 § Omatoiminen varautuminen

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia.

Pelastuslaki 15 § 2 mom.

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus:

- 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
- 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
- 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
- 4) mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kohteista, joihin on laadittava pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman sisällöstä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta otteet:

1 § Velvollisuus laatia rakennukseen ja muuhun kohteeseen pelastussuunnitelma

Pelastuslain (379/2011) 15 §:ssä tarkoitettu pelastussuunnitelma on laadittava:

1) asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa;...

2 § Pelastussuunnitelman sisältö

Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos. Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Pelastuslaitoksen tulee antaa neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta.

Sisältö:

1. Henkilöstö	4
2. Tiedot kiinteistöstä	4
3. Rakennuksesta poistuminen ja kokoontumispaikat	5
4. Suojautuminen	6
5. Liittyminen Varsinais-Suomen pelastustoimeen	7
6. Muu turvallisuus.....	7
7. Vaaratilanteet, niiden vaikutukset ja toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi	9
8. Suojelumateriaali	11

1. Henkilöstö

A. Hallinto

Kiinteistön omistaja / isännöinti: Turun Ylioppilaskyläsäätiö	Osoite: Inspehtorinkatu 4, 20540 Turku		Puhelin: (02) 2750 200
	Sähköposti: info@tys.fi	Internet: http://www.tys.fi	Faksi: (02) 2376 932
Huoltoyhtiö: ISS-Kiinteistöpalvelu	Osoite: Kuraattorinpolku 9, 20540 Turku		Puhelin: 0200 155 00
	Sähköposti: palvelukeskus@iss.fi	Internet: http://www.fi.issworld.com	Faksi:

B. Turvallisuushenkilöstö

Turvallisuuspäällikkö: Ismo Aaltonen	Osoite: Inspehtorinkatu 4, 20540 Turku		Puhelin: (02) 2750 200
	Sähköposti: info@tys.fi	Matkapuhelin:	Faksi:
Muu turvallisuushenkilöstö (väestönsuojanhoitaja, ensiapu- ja sammutustaitoiset): Pentti Viitanen			

2. Tiedot kiinteistöstä

Kiinteistön nimi ja osoite: Nummenranta, Pispalantie 17-20 ja Kairistenkaari 3, 20540 Turku				
Kunta: Turku	Kaupunginosa/kylä: Nummenranta	Kortteli: 109	Tontti: 7	
Rakennusvuosi: 2004 - 2008	Rakennuksia tontilla: 11	Portaita / kerroksia: 11 / 4-5	Huoneistoja: 391	Henkilöitä päivä / yö: n. 580
Rakennusaine: Tiiliverhoilu, huopakate				
Muita tietoja: Palotekninen luokitus P1				

3. Rakennuksesta poistuminen ja kokoontumispaikat

Poistumista ohjaa tarvittaessa	Talon asukkaiden evakuoinnista vastaa ja käskyn antaa pelastustehtävää johtava pelastusviranomainen
Onko poistuminen mahdollista esteettömästi ja ilman avainta	Poistuminen on mahdollista ilman avaimia. Poistumistienä käytetään porrashuonetta. Poikkeustapauksissa poistuminen pelastusviranomaisten kaluston avustuksella parvekkeiden kautta
Rakennuksesta poistuttaessa asukkaiden kokoontumispaikka ja varapaikka	Pysäköintipaikat.
Sisälle suojautuminen (Esim. rajoitettu palotilanne tai vaarallisten aineiden kuljetusonnettomuus radalla/Helsingintiellä)	Kun tulipalo on jossain muussa huoneistossa kuin omassa, on turvallisinta jäädä omaan asuntoon sekä kuunnella mahdollisia pelastusviranomaisten antamia ohjeita. Mikäli asuntoon alkaa tulla savua, pitää tilkitä oven reunat sekä ilmoittaa asiasta hätäkeskukseen numeroon 112 ja kuunnella puhelimesta annettavia ohjeita. Puhelimen puuttuessa on annettava merkkejä ikkunassa tai huudettava ikkunasta pelastushenkilöstölle.

4. Suojautuminen

A) Omassa asunnossaan

- Aina ensisijainen suojautuminen sisätiloihin

B) Omassa väestönsuojassaan

Väestönsuojien sijainnit (talopareittain yhteiset):

17 C, 18 A*, 18 B*, 19 B, 20 B ja 3A (kellarikerroksissa, yht. 6 kpl)

*18 A-talolla oma väestönsuoja, 18 B:llä yhteinen 18 C:n kanssa.

Rakennusvuosi: 2004 - 2008	Suojaluokka: S1	Pinta-ala: (84,7 + 68,0 + 62,3 + 105,3 + 104,9 + 105,8) m ²	Suojapaikkoja: yht. 615
Kuuluuko suojaan matkapuhelin? ☒ Kyllä ☐ Ei	Mitkä operaattorit / lisätiedot Hetkellisiä kuuluvuushäiriöitä voi esiintyä, sääolosuhteista riippuen	Väestönsuojan puhelinnumero *) Suojaan kuuluu matkapuhelin	

Väestönsuojan tyhjentäminen ja kuntoon laitto poikkeusoloissa on suunniteltava etukäteen.

Suojat tyhjennetään tavaroista asukkaiden ja kiinteistön omistajan toimesta. Väestönsuoja varustetaan toimintakuntoon väestönsuojan vastuuhenkilön tai vastuuvälvojan valvonnassa.

Väestönsuojat on tarkastettu ja huollettu viimeksi:

Huoltosuunnitelman mukaisesti, vuosittain

Lähimmän yleisen väestönsuojan osoite:

Alueella ei ole yleistä väestönsuojaa

5. Liittyminen Varsinais-Suomen pelastustoimeen

Pelastuslaitos: Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	Osoite / internet: Eerikinkatu 35, 20100 Turku / http://www.vspelastus.fi/	Puhelin: (02) 263 3111	Faksi:
Lähin pelastusasema: Turun keskuspaloasema	Osoite / internet: Eerikinkatu 35, 20100 Turku / http://www.vspelastus.fi/	Puhelin: (02) 263 3111	Faksi: (02) 2633 1162
Pelastuslaitoksen toimintavalmius aika kiinteistöön n. 6 - 8 minuuttia.			
Poikkeusolojen organisaation yhteystiedot			
Suojelupiiri: 3	Suojelulohko: 1	Yksikkö:	
Turun johtokeskus poikkeusolojen aikana: Turun johtokeskus, Samppalinnankatu 9			
Muu ylempi poikkeusolojen johtopaikka (piiri, lohko, yksikkö): Suojelupiiri: Kupittaa Urheiluhalli, Kupittaaankuja 1 Suojelulohko: C O Malmin koulu, Virvuntie 5			

6. Muu turvallisuus

Turvallisuusmateriaali		
ALKUSAMMUTUSKALUSTO	MÄÄRÄ	SIJOITUSPAIKKA
Käsisammutin		
Sankoruisku		
Sammutuspeite		
Pikapaloposti		
RAIVAUSKALUSTO		
HENKILÖSUOJAIMET		
ENSIAPUTARVIKKEET		
PALOVAROITIN		Porrashuoneet ja asunnot

Muut turvallisuusasiat
SAVUNPOISTO
<p>Kellaritilojen (pohjakerros) savunpoistojärjestelyt: Taloukellareissa on savunpoistoluukut seinissä. Väestönsuojista savunpoisto toteutetaan hätäpoistumiskäytävän kautta. Muista kellaritiloista savunpoisto toteutetaan ulkoseinissä olevien ikkunoiden ja ovien kautta. 19 B-talossa on lisäksi erillinen laukaisu kellaritiloja varten.</p> <p>Porrashuoneen savunpoiston järjestelyt: Jokaisessa talossa on porrashuoneiden savunpoistoon savunpoistoluukut, jotka voidaan laukaista alakerrassa ulko-oven vierestä.</p> <p>Ullakkotilojen savunpoisto: Savunpoisto toteutetaan paloluukkujen ja/tai palokunnan toimesta tehtävien aukkojen kautta.</p>
MURTOSUOJAUS JA LUKITUS
Yleisavain on huoltomiehellä / huoltoyhtiöllä / vartiointiliikkeellä. Asukkailla on avaimet asuntoihinsa ja yhteisiin tiloihin.
PALVAROITIN
<p>Pelastuslaki 29 §: <i>Huoneiston haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että asunto varustetaan palovaroittimella tai muulla laitteella, joka mahdollisimman aikaisin havaitsee alkavan palon ja hälyttää asunnossa olevat. Majoitustiloissa ja hoitolaitoksissa 1 momenttia vastaava velvollisuus on toiminnanharjoittajalla.</i></p> <p><i>Asunnon jokaisen kerroksen tai tason alkavaa 60 m² kohden on oltava vähintään yksi palovaroitin.</i></p> <p>Porrashuoneisiin on asennettu säätöön (omistaja) toimesta kestoparistolla varustetut palovaroittimet. Asuntojen palovaroittimet ovat asukkaan hoitovastuulla.</p>
RAKENNUKSEN SISÄÄNPÄÄSYN VARMISTAMINEN
<p>Järjestyslaki 8 § Rakennukseen sisäänpääsyn varmistaminen <i>Rakennuksen omistajan tai haltijan taikka hänen edustajansa on huolehdittava siitä, että kerrostalossa on näkyvässä paikassa yhteystiedot talonmiehestä, isännöitsijästä tai muusta henkilöstä, jonka avulla poliisi-, pelastus- tai sosiaali- ja terveydenhoitoviranomainen tai haastemies voi viipymättä ja korvauksetta päästä rakennukseen.</i></p> <p>Jokaisen talon ilmoitustaululla on ohjeet ja yhteystiedot ovenavaukseen.</p>
ONGELMAJÄTEHUOLTO
<p>Jätelaki 3 §: <i>Ongelmajätteellä tarkoitetaan jätettä, joka kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.</i></p> <p>Jätelaki 6 §: <i>Erilaisia ongelmajätteitä ei saa sekoittaa keskenään eikä muihin jätteisiin tai aineisiin paitsi, jos se on jätteiden hyödyntämisen tai käsittelyn kannalta välttämätöntä ja se voidaan tehdä aiheuttamatta terveydelle tai ympäristölle vaaraa tai haittaa.</i></p> <p>Tavallisimpia kodeissa syntyviä ongelmajätteitä ovat akut, öljyt, erilaiset paristot, maalit ja liuottimet, loistelamput, lääkkeet, puhdistusaineet sekä erilaiset myrkyiksi luettavat aineet. Nämä ovat erityisen haitallisia ihmiselle ja luonnolle jo pieninäkin pitoisuuksina. Ongelmajätteet pitää laittaa vain niitä varten varattuihin keräysastioihin. Lajittelupaikoista on tiedotettu asukkaille.</p>

Yhteystietoja onnettomuus-, vahinko- ja vaaratilanteissa		
Palvelu	Puhelin	Varanumero
Poliisi	10022	071 4716 500
Ambulanssi	112	071 4716 500
Myrkytystietokeskus	(09) 471 977	
Päivystävä sairaala: Turun yliopistollinen keskussairaala, puh. (02) 313 0000		
Terveyskeskus: Turun pääterveysasema, puh. (02) 269 2211		
Vartiointi ja päivystys: G4S Security, puh. 020 428 2000		
Vikatilanteet: Vikailmoitus TYS:n kotisivuilla tai kiireellisissä tapauksissa ISS-Kiinteistöpalvelu, puh. 0200 155 00		

7. Vaaratilanteet, niiden vaikutukset ja toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

Vaaratilanne	Vaikutus	Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi
Irtaimistovarastoissa tai muissa yhteisissä tiloissa säilytetään palavia nesteitä, nestekaasua tai akkuja.	Sammutustehtävissä aiheutuu vaaraa sammutushenkilöstölle	Irtaimistovarastoissa säilytetään vain sinne kuuluvia tavaroita. Luvattomaan toimintaan puututaan välittömästi ja tavarat poistetaan yhteisistä tiloista.
Irtaimistovarastojen käytävillä ja porrashuoneissa säilytetään tavaroita	Poistuminen rakennuksesta tai varastoista saattaa vaarantua tai aiheuttaa henkilövahinkoja. Sähkökatkosten aikana saattaa kulkija kompastua tai poistuminen sisätiloista ulos estyy.	Tavarat poistetaan välittömästi varastokäytäviltä ja kulkureiteiltä. Kulkutiet ja uloskäytävät niille pidetään aina käyttökelpoisina ja tavaroista vapaana.
Piha-alueella tapahtuu autojen pysäköintiä pelastusteillä tai niille varastoidaan vaihtolavoja tms. sekä kasataan lumikasoja	Palokunnan ajoneuvoja ei saada riittävän lähelle kohdetta tai puomitikasta ei saada pystytettyä seinän viereen.	Pelastustiet merkitään ja ne pidetään aina käyttökelpoisina.
Asunnoissa olevat palovaroittimet eivät toimi	Alkava tulipalo ei aiheuta hälytystä riittävän aikaisessa vaiheessa	Jokaisessa asunnossa asukas tarkistaa palovaroittimen toiminnan kerran kuukaudessa ja aina, kun asunto on ollut pitkään tyhjiällä.

Vaaratilanne	Vaikutus	Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi
Yhteisten tilojen ovia ei pidetä lukittuina. Palo-ovia pidetään avoinna tai kiilattuna auki.	Lukituksella estetään vieraiden ihmisten pääsy yhteisiin tiloihin, jolloin estetään varkauksia ja tuhopolttoja. Kiinni olevat palo-ovet estävät savukaasujen leviämisen osastosta toiseen.	Yhteisistä tiloista poistuttaessa varmistetaan aina, että ovet menevät lukkoon. Palo-ovea ei saa koskaan kiilata auki asentoon.
Pesukone, pyykinkuivain, astianpesukone tms. laite jätetään toimimaan, kun asunto jää tyhjilleen.	Toiminnassa oleva sähkölaite saattaa syttyä palamaan tai koneen rikkoutuminen aiheuttaa vesivahingon.	Toiminnassa olevat sähkölaitteet pysäytetään, kun huoneisto jää tyhjilleen.
TV:n, radioiden, nauhurien yms. laitteissa on virta aina kytkettynä.	Ns. ohjausvirta saattaa aiheuttaa sähkölaitteessa tulipalon.	Sähkölaitteista katkaistaan virta aina ainakin yöksi ja silloin, kun poistutaan asunnosta.
Palava kynttilä on aina avotuli.	Ilman aikuisen valvontaa palava kynttilä saattaa aiheuttaa hetkessä tuhoisan tulipalon.	Kynttilät sammutetaan aina, kun huoneesta poistutaan pitemmäksi ajaksi ja aina, kun huoneeseen jää lapsia, koira tai kissa.
Tulityöt rakennuksen sisällä tai vesikatolla.	Tulipalon syttymisen vaara on huomattava.	Työn tilaaja huolehtii, että tekijällä on voimassa oleva tulityölupa sekä tulityön tekemiseen tarvittava ammattitaito.

8. Suojelumateriaali

Turvallisuushenkilöstön materiaalit (taloparia kohden)	Ohjeellinen määrä alkavaa 100 asukasta kohti	Taloon tarvittava määrä	Talossa oleva materiaali	Puute
Suojanaamari + vss-suodatin	2	4	4	
Suojakypärä	2	4	4	
Suojalasit	2	4	4	
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1	2	2	
Ensiside	2	4	4	
Joditabletit	2/asukas	n. 400		sovittu apteekin kanssa
Huopa tai lämpöpeite	1	2	2	
Säteilymittari (annosnopeutta ja annosta mittaava), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin	1 /kiinteistö	1	1	
Opaskirja talosuojelusta	2	4	4	
Väestönsuojan materiaalit	Määrä/suoja	Taloon Tarvittava määrä	Talossa oleva materiaali	Puute
Paarit + kantohihnat	1	1	2	
Vedensäilytysaine, vesisäiliön tilavuuden mukaan				
Rautakanki	1	1	2	
Suojan merkitsemiskilpisarja	1	1	2	
Käsivalaisin	2	2	4	
Sankoruisku	1	1	2	
Suojan työkalut: Pajavasara, katkaisutaltta, piikkitaltta, voimaleikkuri, veistokirves, kenttä-lapio, sorkkarauta, käsisaha, rautasaha + viisi varaterää, jakoavain, ruuvitaltta, ristipäärüuvitaltta, vasara, nautoja, puukko, pelastusköysi hankittu. Säilytyksessä lämmönjakohuoneissa.				
Puuttuvan materiaalin hankinta:				
Talossa oleva muu suojelutoimintaan käyttökelpoinen materiaali: TYS:n kiinteistöhuollon materiaalit.				

ALLEKIRJOITUS

Turussa 10.2.2012

Kiinteistöjohtaja Ismo Aaltonen

LIITTEET

- Yleinen hätänumero ja hätäilmoitusohjeet
- Hätäensiapuohjeet
- Toiminta yleisen vaaramerkin soidessa
- Toiminta kaasuonnettomuustilanteessa
- Toiminta säteilyvaaratilanteessa
- Kiinteistön asemapiirros / rakennuksen / väestönsuojan pohjapiirros / aluekartta
- Talon yleinen turvallisuusohje, talon ilmoitustaululla

YLEINEN HÄTÄNUMERO JA HÄTÄILMOITUSOHJEET

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

1. SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT

2. KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT

3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA

4. VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN

Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä.

5. TOIMI ANNETTujen OHJEIDEN MUKAAN

On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita.

6. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista.

Opasta auttajat paikalle.

Soita uudestaan mikäli tilanne muuttuu.

HÄTÄENSIAPUOHJEET

Hätäensiapu on henkeä pelastava ensiapu. Hätäensiavulla pelastat potilaan hengen, estät hänen tilansa pahenemisen ja kutsut ammattiavun paikalle. Hätätilanteessa on aina kysymys minuuteista, vakavasti loukkaantunut tai äkillisesti sairastunut tarvitsee apua nopeasti. Aloita hätäensiapu heti tapahtumapaikalla.

Tee hätäilmoitus numeroon 112

Tarkasta hengitys:

- Avaa kiristävät vaatteet
- Puhdista suu ja nielu tarvittaessa
- Avaa hengitystiet taivuttamalla päätä taaksepäin
- Aloita tarvittaessa puhalluselytys: Purista nenästä, puhalla, tarkkaile nouseeko rintakehä
- Kun hengitys toimii, käännä potilas kylkiasentoon

Tarkasta pulssi:

- Tarkasta pulssi kaulavaltimolta. Jos ei pulssia, aloita painantaelvytys.
- Rytmi: 2 puhallusta, 30 painantaa; Lapsi 1 puhallus, 10 painallusta (muista varovaisuus)
- Painantapaikka: Kaksi sormenleveyttä rintalastan kärjen yläpuolelta
- Painantatahti: 80-100 kertaa minuutissa

Tyrehdytä suuret verenvuodot:

- Kohota vuotava kohta sydämen yläpuolelle
- Paina haavaa kämmenellä tai sormin
- Laita paineside: Sidetaitos tms. haavan suojaksi, kiinteä esine sen päälle (tulitikkurasia tms.), side tai vyö tiiviisti ympärille. Ei niin kireälle, että koko raajan verenvuoto häiriintyy

Sokki:

- Sokkipotilaan tunto-merkit: Heikko nopea pulssi, kalpeus, kylmä hiki, levottomuus, sekavuus, janoisuus, tajunnan tason heikkeneminen
- Ehkäise turha kipu, rauhoita potilasta,
- Varmista pään verenkierto: potilas makaamaan, jalat korkeammalle kuin pää.
- Suojaa potilas kylmältä (peittele)
- Älä anna mitään suun kautta

Palovamma:

- Jäähdytä palanutta paikkaa suihkuttamalla kylmällä vedellä kunnes potilas saadaan hoitoon

Kemikaalivamma iholla tai silmässä:

- Huuhtele haalealla vedellä kunnes potilas saadaan hoitoon
- Toimita kemikaalin nimi ja mahdollinen käyttöturvallisuustiedote hoitajille

Myrkytys:

- Kaasusta johtuva myrkytys: Vie potilas raittiiseen hengitysilmaan
- Nautittu aine: Anna potilaalle hiilitabletteja tai -jauhetta. Älä syötä tai juota. Älä oksennuta
- Toimita kemikaalin nimi ja mahdollinen käyttöturvallisuustiedote hoitajille

TOIMINTA YLEISEN VAARAMERKIN SOIDESSA

Yleinen vaaramerkki on

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se on ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin:

- Siirry sisälle. Pysy sisällä
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
- Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla

Toimintaohjeet löytyvät myös YLE Teksti-TV sivu 868 ja puhelinluettelojen alkulehdiltä "Ohjeet vaaratilanteissa".

TOIMINTA KAASUVAARATILANTEESSA

Kaasuvaaratilanteessa ja annetaan yleinen vaaramerkki.

Toimi kaasuvaaratilanteessa samoin kuin yleisen vaaramerkin soidessa ja lisäksi:

Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua

- Paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Pysyttele yläkerroksissa kunnes vaara on ohi
- Kuuntele radiota.

Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle

- Kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
- Pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
- Paina märkä vaate, ruoho, turve- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi.

Lisäohjeita saat pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivuilta 868.

TOIMINTA SÄTEILYVAARATILANTEESSA

Säteilyvaaratilanteessa annetaan yleinen vaaramerkki.

Toimi näin säteilyvaaratilanteessa:

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti koko maassa mittareilla. Pienetkin muutokset huomataan heti ja niistä tiedotetaan viipymättä.

Mene sisälle

Sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi, jotta radioaktiiviset aineet eivät pääsisi sisään. Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja.

Ota joditabletti vasta viranomaisen kehotuksesta

Ota joditabletti vasta viranomaisten kehotuksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiosta. Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen, mutta eivät anna muuta suojaa. Tabletteja ei pidä lähteä vaaratilanteessa noutamaan rakennuksen ulkopuolelta. Kotiin niitä voi hankkia etukäteen apteekista.

Suojaa ruoka ja juomavesi

Laita esillä olevat elintarvikkeet muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin. Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset suojaavat radioaktiiviselta pölyltä.

Jos on pakko mennä ulos

Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadevaatteita. Riisu vaatteet sisälle tullessasi eteiseen ja peseydy huolella. Käytä hengityssuojainta, pyyhettä tai talouspaperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsy keuhkoihin.

Suojaa eläimet

Siirrä kotieläimet sisätiloihin ja suojaa hyvin niiden rehuvarastot ja juomavesi.

Lisäohjeita saat pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivuilta 868 (Pelastustoimi) ja 867 (Säteilyturvasivut).

ASEMAPIIRROS (punainen alue = kokoontumispaikka)

